

PREȘEDINTE

Domnului Mario Ovidiu-Oprea

Secretar General

Parlamentul României

Senat

Biroul permanent al Senatului

Bp. 708, / 29.I.2024.

Biroul permanent al Senatului

57, / 5.02.2024.

NR. 7205/25.01.2024

În numele Domnului Secretar General,

Ca răspuns la adresa dumneavoastră nr. 6022/04.12.2023, înregistrată la Curtea de Conturi sub nr. MBCP/488/04.01.2023, prin care ne-ați transmis, în vederea avizării, propunerea legislativă pentru completarea art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (b708/29.11.2023), vă transmitem punctul de vedere al instituției noastre.

I. Potrivit expunerii de motive, proiectul de lege are în vedere introducerea în categoria informațiilor de interes public care se comunică din oficiu, a rapoartelor de audit, precum și a rapoartelor de follow-up ale Curții de Conturi, după momentul în care acestea dobândesc caracter public.

Astfel, după cum se arată în expunerea de motive, rapoartele de audit și rapoartele de follow-up dobândesc caracter public după aprobarea de către plenul Curții de Conturi sau, după caz, de către conducătorul structurii de specialitate, în măsura în care acestea nu conțin informații clasificate în conformitate cu legislația specifică în domeniu și cu reglementările Curții de Conturi. Ulterior acestui moment, acestea se comunica entităților auditate.

Legea nr. 544/2001 reprezintă un instrument juridic fundamental pentru analiza de către cetățeni a activității instituțiilor și autorităților publice centrale și locale.

Potrivit acestui act normativ, autoritățile și instituțiile publice au obligația să comunice din oficiu anumite categorii de informații de interes public, orice alte informații de interes public putând fi obținute la cerere. Accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public constituie regula, așa cum este firesc într-o societate democratică, iar limitarea accesului la astfel de informații poate fi făcută doar în situații de excepție, prevăzute expres și limitativ în cadrul art. 12 alin. (1) din lege.

PREȘEDINTE

În acest sens sunt invocate prevederile din Constituția României care consacră în cadrul articolului 31 „Dreptul la informație” și stipulează faptul că „(1) *Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit*”, iar „(2) *Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.*”

Ca atare, în fundamentarea inițiativei legislative se susține că, în spiritul principiului transparenței și în scopul facilitării accesului cetățenilor la informațiile de interes public, este necesară extinderea categoriilor informațiilor de interes public care se comunică din oficiu și includerea printre acestea și a rapoartelor Curții de Conturi (de audit sau de follow-up), aceste documente furnizând cetățenilor informații importante pentru analiza activității instituțiilor publice centrale și locale.

În urma modificării legislative, autoritatea sau instituția publică are obligația de a comunica din oficiu raportul de audit, precum și raportul de follow-up, prin publicarea acestora pe pagina de internet proprie, precum și prin celelalte mijloace de acces prevăzute în cadrul art. 5 alin. (4) din Legea nr. 544/2001, după cum urmează:

„Articol unic – *La articolul 5 alineatul (1) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001, cu modificările și completările ulterioare, după lit. i) se introduce o nouă literă, lit.j), cu următorul cuprins:*

j) rapoartele de audit și rapoartele de follow-up, cu caracter public, ale Curții de Conturi, care vizează autoritatea sau instituția publică în calitate de entitate auditată.”

II.1. În sensul Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, prin „*informație de interes public*” se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației.

Asigurarea de către autoritățile și instituțiile publice a accesului la informațiile de interes public se face *din oficiu* sau *la cerere*, prin intermediul compartimentului pentru relații publice sau al persoanei desemnate în acest scop. (art. 3 din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare)

Potrivit dispozițiilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice *din oficiu* următoarele informații de interes public:

a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice;

PREȘEDINTE

- b) structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice;
- c) numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau a instituției publice și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice;
- d) coordonatele de contact ale autorității sau instituției publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de internet;
- e) sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil;
- f) programele și strategiile proprii;
- g) lista cuprinzând documentele de interes public;
- h) lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii
- i) modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate.

Accesul la informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, se realizează prin:

- a) afișare la sediul autorității sau al instituției publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și în pagina de internet proprie;
- b) consultarea lor la sediul autorității sau al instituției publice, în spații special destinate acestui scop.

II.2. Conform prevederilor art.12 alin. (1) din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare:

„(1) Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor, prevăzut la art. 1 și, respectiv la art. 11¹, următoarele informații:

- a) informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate;*
- b) informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice și politice ale României, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;*
- c) informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii;*
- d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;*

PREȘEDINTE

e) *informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare;*

f) *informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces.”;*

g) *informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor.”*

Răspunderea pentru aplicarea măsurilor de protejare a informațiilor aparținând categoriilor prevăzute la alin. (1) revine persoanelor și autorităților publice care dețin astfel de informații, precum și instituțiilor publice abilitate prin lege să asigure securitatea informațiilor.[art.12 alin. (2) din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare]

II.3. La nivelul Curții de Conturi a României, sunt în vigoare următoarele reglementări aplicabile:

➤ *Regulamentul privind activitatea de audit public extern, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 629/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 5 ianuarie 2023:*

- art. 8 lit.d) - *„În realizarea activităților specifice, în raport cu entitățile auditate, Curtea de Conturi are următoarele drepturi: d) să facă publice rezultatele activității sale specifice, cu respectarea reglementărilor în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal și a condițiilor stabilite în activitatea specifică;*

- art. 9 lit.e) - *„În realizarea activităților specifice, în raport cu entitățile auditate, Curtea de Conturi are următoarele obligații: e) să respecte caracterul confidențial al informațiilor și să nu divulge publicului informații care constituie secrete de stat, de serviciu, comerciale etc.”;*

- art. 34 lit.d) - *„Valorificarea rapoartelor de audit se realizează prin următoarele modalități: d) publicarea rapoartelor de audit și/sau a sintezelor acestora.”*

Potrivit art. 45 alin. (1) din RAAPE, rapoartele de audit sau sintezele acestora sunt accesibile cetățenilor și altor părți interesate prin publicarea pe pagina de internet a Curții de Conturi în termen de 30 de zile calendaristice de la data aprobării lor.

În acest sens sunt și prevederile:

- art. 58 alin. (1) din RAAPE: *„(1) Rapoartele de follow-up sau sintezele acestora sunt accesibile cetățenilor și altor părți interesate prin publicarea pe pagina de internet a Curții de Conturi, în termen de 30 de zile calendaristice de la dobândirea caracterului public.”;*

PREȘEDINTE

- art. 79 alin. (1) din RAAPE: „ (1) Rapoartele de audit ale Curții de Conturi au caracter public după aprobare, cu excepția celor prevăzute la art. 45 alin. (2). ”

Nu au caracter public rapoartele de audit și rapoartele de follow-up care conțin informații clasificate, în conformitate cu legislația specifică în domeniul și cu reglementările Curții de Conturi [art. 45 alin. (2) și art. 58 alin. (2) din RAAPE].

Totodată, la art. 45 alin. (3) din RAAPE este consacrată o situație de amânare a publicării rapoartelor de audit sau a sintezelor acestora, astfel: „ (3) În anul în care au loc alegeri locale, plenul Curții de Conturi poate dispune publicarea rapoartelor de audit sau a sintezelor acestora ulterior datei acestor alegeri. ”

Menționăm și prevederile:

- art.32 din RAAPE: „ În termen de 15 zile calendaristice de la aprobarea de către plen a raportului de audit, conducătorul structurii de specialitate care a efectuat misiunea transmite entității auditate raportul de audit, însoțit de o scrisoare către management în care sunt consemnate recomandările Curții de Conturi. ”;
- art. 33 din RAAPE: “ Termenul de implementare a recomandărilor Curții de Conturi începe să curgă de la data primirii documentelor prevăzute la art. 32. ”

➤ *Procedura de lucru privind valorificarea rapoartelor de audit prin publicarea acestora pe pagina de internet a Curții de Conturi, aprobată prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 195/2023:*

- art.5 alin.(1) - „(1) Publicarea pe pagina de internet a Curții de Conturi a documentelor prevăzute la art.1, lit. a) și lit. b) [n.n. rapoarte de audit și/sau sintezele acestora, rapoartele de follow-up sau sintezele acestora] se realizează în termen de 30 de zile calendaristice de la data aprobării acestora, conform prevederilor art. 45 alin. (1) și art. 58 alin. (1) din RAAPE. ”;
- art. 5 alin. (4) - „(4) Publicarea se realizează într-o secțiune distinctă intitulată „Rapoarte de audit” care va conține subsecțiuni corespunzătoare administrației publice centrale și locale, începând cu anul 2023. ”;
- art. 6: - „ Sunt exceptate de la publicare pe pagina de internet a Curții de Conturi documentele prevăzute la art. 1 care conțin informații clasificate în conformitate cu legislația specifică în domeniu și cu reglementările CCR, precum și cele prevăzute la art. 5 alin. (7) din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare. ”;

PREȘEDINTE

- art. 7: „ În situația în care se dispune amânarea publicării actelor de audit în condițiile art. 45alin. (3) din Regulamentul privind activitatea de audit public extern, reluarea procedurii de publicare se va realiza începând cu data stabilită de plenul Curții de Conturi. ”

III. Concluzionând, ținând seama de cadrul legal expus mai sus, raportat la proiectul de lege, facem următoarele observații:

Prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 629/2022 s-a aprobat *Regulamentul privind activitatea de audit public extern*, în baza dispozițiilor art. 11 alin. (2) din Legea nr. 94/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră: „ (2) *Organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, se efectuează potrivit regulamentului aprobat de plenul Curții de Conturi, în temeiul prezentei legi.* ”

În conținutul acestui *Regulament privind activitatea de audit public extern* au fost cuprinse dispoziții exprese referitoare la caracterul public al rapoartelor de audit și al rapoartelor de follow-up încheiate de Curtea de Conturi a României, în realizarea dezideratului constituțional și legal ca aceste acte să fie accesibile cetățenilor și altor părți interesate, pentru asigurarea transparenței și a informării corecte a acestora cu privire la modul de gestionare a resurselor financiare ale statului.

Publicarea rapoartelor de audit și a rapoartelor de follow-up pe pagina de internet a Curții de Conturi a României este prevăzută în *Regulamentul privind activitatea de audit public extern* ca o modalitate de valorificare a acestor acte de control/audit, fiind dreptul Curții de Conturi a României ca, în raport cu entitățile auditate, să facă publice rezultatele activității sale specifice de control/audit, cu respectarea reglementărilor în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal și a informațiilor clasificate.

Așadar, Plenul Curții de Conturi, organul colectiv de conducere al instituției, a adoptat un act administrativ cu caracter normativ, în cuprinsul căruia au fost prevăzute, în mod clar și expres, condițiile și procedura de aducere la cunoștința cetățenilor și a părților interesate a rezultatelor activității sale specifice de control/audit, prin publicarea pe pagina sa de internet a rapoartelor de audit și a rapoartelor de follow-up.

Totodată, apreciem că ar fi necesară introducerea și în Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, a unei noi norme juridice cu privire la asigurarea transparenței rapoartelor de audit și/sau a rapoartelor de follow-up întocmite de Curtea de Conturi, urmare a exercitării activităților sale specifice de control/audit, al cărei conținut să fie în concordanță cu reglementările cuprinse în *Regulamentul privind activitatea de audit public extern*, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 629/2022, după cum urmează:

PREȘEDINTE

„ Articol – (1) Rapoartele de audit și rapoartele de follow-up încheiate de Curtea de Conturi urmare a exercitării activităților sale specifice de control/audit dobândesc caracter public după aprobarea acestora de către plenul Curții de Conturi, cu excepția celor care conțin informații clasificate, în conformitate cu legislația specifică în domeniu.

(2) Entitățile auditate de Curtea de Conturi a României au obligația să publice pe pagina de internet proprie rapoartele de audit și sau rapoartele de follow-up, cu caracter public, în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii acestora.”

Cu aleasă considerație,

MIHAIL BUSUIOC

PREȘEDINTELE CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

1